

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓

วันอังคารที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ เวลา ๑๔.๐๐ น.

ณ ห้องประชุมกำแพง พลาญกูร์ ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

ผู้มาประชุม

๑.	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ)
<i>กรรมการโดยตำแหน่ง</i>	ประธานกรรมการ
๒.	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายอำนาจ วิชยานุวัต)	กรรมการ
๓.	เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(นางปัทมา วีระวานิช รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา แทน)	กรรมการ
๔.	เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางสาวอัญชลิตา กองอรุณ รองเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา แทน)	กรรมการ
๕.	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(นางสาวสรณัญญา อนุมิตรราชกิจ รองปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ แทน)	กรรมการ
๖.	ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
(นางคณินิจ คชศิลา ผู้ตรวจราชการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แทน)	กรรมการ
๗.	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นายวรัท พฤชากุลนันท์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ แทน)	กรรมการ
๘.	ปลัดกระทรวงแรงงาน
(นางนภสร พุ่งสุกใส ที่ปรึกษาวิชาการแรงงาน แทน)	กรรมการ
๙.	ปลัดกระทรวงมหาดไทย
(นายทรงกลด สว่างวงศ์ รองผู้ว่าราชการจังหวัดกาฬสินธุ์
ช่วยราชการสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย แทน)	กรรมการ
๑๐.	ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
(นายพันธุ์เพิ่มศักดิ์ อารุณี ผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาทรัพยากรบุคคล แทน)
<i>กรรมการที่เป็นพระภิกษุซึ่งเป็นผู้แทนคณะสงฆ์</i>	กรรมการ
๑๑.	พระเทพเวที
<i>กรรมการที่เป็นผู้แทนองค์กรศาสนาอื่น</i>	กรรมการ
๑๒.	บาทหลวงเดชา อภรณ์รัตน์
<i>กรรมการที่เป็นผู้แทนคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย</i>	กรรมการ
๑๓.	รองศาสตราจารย์วินัย ดะห์ลัน
<i>กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ</i>	กรรมการ
๑๔.	นายกิตติรัตน์ มิ่งคละศิริ	กรรมการ
๑๕.	นายกิติ มาติลโกวิท	กรรมการ

๑๖.	นายเกียรติชัย โสภาสถียรพงศ์	กรรมการ
๑๗.	ศาสตราจารย์ดิเรก ปัทมสิริวัฒน์	กรรมการ
๑๘.	นายธาดา เศวตศิลา	กรรมการ
๑๙.	นายนนทวัฒน์ สุขผล	กรรมการ
๒๐.	พลเอกพหล สง่าเนตร	กรรมการ
๒๑.	นายวณิชย์ อ่วมศรี	กรรมการ
๒๒.	นายอรรถการ ตฤณารังสี	กรรมการ
๒๓.	เลขาธิการสภาการศึกษา (นายสุภัทร จำปาทอง)	กรรมการและเลขานุการ

กรรมการที่เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

๒๔.	นางจรรยาพร ธรณินทร์	กรรมการ
๒๕.	รองศาสตราจารย์จูลี เทียนไทย	กรรมการ
๒๖.	ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รัชพลเมือง	กรรมการ
๒๗.	ศาสตราจารย์ชุตินา สัจจามันท์	กรรมการ
๒๘.	นายนิติ นาชิต	กรรมการ
๒๙.	นายบดีรินทร์ อุนากุล	กรรมการ
๓๐.	นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์	กรรมการ
๓๑.	นายวรชาติ ฉัตรชมจันทร์	กรรมการ
๓๒.	นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา	กรรมการ
๓๓.	นายสุกิจ อุทินทุ	กรรมการ
๓๔.	ศาสตราจารย์สุพจน์ หารหนองบัว	กรรมการ
๓๕.	รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี	กรรมการ
๓๖.	นายอภิมุข สุขประสิทธิ์	กรรมการ
๓๗.	รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ	กรรมการ
๓๘.	ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต	กรรมการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑.	สมเด็จพระมหาวีรวงศ์	ติดภารกิจ
๒.	เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	ติดภารกิจ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑.	นายสมศักดิ์ ดลประสิทธิ์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๒.	นางสาวอุษณีย์ ธโนศวรรย์	รองเลขาธิการสภาการศึกษา
๓.	นายคมกฤษ จันทร์ขจร	ผู้ช่วยเลขาธิการสภาการศึกษา
๔.	นางศิริพร ศรีพันธ์ุ์	ผอ.สำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
๕.	นายกวิน เสือสกุล	ผอ.สำนักนโยบายและแผนการศึกษา
๖.	นางพิจารณา ศิริชานนท์	ผอ.กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
๗.	นางกมลทิพย์ เมฆพุก	ผอ.สำนักอำนวยการ
๘.	นายสวัสดิ์ ภูทอง	ผอ.สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๙.	นายสำเนา เนื้อทอง	ผอ.สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้

๑๐. นางรัชณี พึ่งพาณิชย์กุล ผอ.สำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
๑๑. นางสาวสมถวิล กาญจนางค์กุล ผอ.สำนักนโยบายความร่วมมือกับต่างประเทศ
๑๒. นางนันทิชา ไวยนพ ผอ.สำนักสื่อสารองค์กร
๑๓. นางสาวจันทิมา ศุภรพงศ์ ผอ.สำนักนโยบายการพัฒนาเด็กปฐมวัย
๑๔. เจ้าหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๐๐ น.

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกล่าวเปิดการประชุม และมอบหมาย นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ ดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังต่อไปนี้

วาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน/เลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ) ประธานกรรมการสภาการศึกษาให้จัดประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๔/๒๕๖๓ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (ปฏิบัติตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๓) โดยในวันนี้มีกรรมการเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร จำนวน ๒๓ คน กรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑๕ คน รวมทั้งสิ้น ๓๘ คน จึงขอให้กรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานตัวตามลำดับ ดังนี้ ๑) นางจรรยาพร ธรณินทร์ ๒) รองศาสตราจารย์จุลณี เทียนไทย ๓) ศาสตราจารย์กิตติคุณชนิตา รักษ์พลเมือง ๔) ศาสตราจารย์ชุตินิมา สัจจามันท์ ๕) นายนิติ นาขิต ๖) นายบดีนทร์ อุณากุล ๗) นายบัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์ ๘) นายวรชาติ เฉิดชมจันทร์ ๙) นางสาวสมใจ สุวรรณศุภพนา ๑๐) นายสุกิจ อุทินทุ ๑๑) ศาสตราจารย์สุพจน์ หาญหนองบัว ๑๒) รองศาสตราจารย์อนุชาติ พวงสำลี ๑๓) นายอภิมุข สุขประสิทธิ์ ๑๔) รองศาสตราจารย์พิเศษอำนาจ บัวศิริ และ ๑๕) ศาสตราจารย์อำนาจ วงศ์บัณฑิต และในวันนี้มีกรรมการลาประชุม ๒ รูป/คน คือ ๑) สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ และ ๒) เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ นำเสนอรายงานการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จำนวน ๑๕ หน้า เพื่อโปรดพิจารณารับรองรายงานการประชุม

มติ ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ โดยไม่แก้ไข

วาระที่ ๓ เรื่องสืบเนื่องเพื่อทราบ

ความก้าวหน้าการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษาที่สอดคล้องแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า สืบเนื่องจากการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๓ ที่ประชุมเห็นชอบ (ร่าง) โครงสร้างองค์ประกอบ

และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาการศึกษาที่สอดรับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ และมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการปรับเพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ตามที่คณะกรรมการให้ความเห็น ก่อนนำเสนอประธานสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) พิจารณาลงนามคำสั่งแต่งตั้ง โดยภายหลังการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ ฝ่ายเลขานุการได้ดำเนินการ ดังนี้ ๑) ปรับแก้เพิ่มเติมองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาการศึกษา ทั้ง ๖ คณะ ๒) จัดส่ง (ร่าง) โครงสร้างองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสภาการศึกษา เสนอให้ประธานคณะกรรมการแต่ละคณะพิจารณาอีกครั้งหนึ่งและปรับแก้ และ ๓) จัดทำ (ร่าง) คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสภาการศึกษาเสนอประธานกรรมการสภาการศึกษา (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) พิจารณาลงนาม จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

วาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ความก้าวหน้าการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ นำเสนอความก้าวหน้าการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในเบื้องต้นได้จัดทำตัวอย่างการติดตามความก้าวหน้าการดำเนินงานในเรื่องและประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ : การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่และกฎหมายลำดับรอง ประกอบด้วย ๕ ประเด็นย่อย ๑๖ กิจกรรม ผลติดตามการดำเนินงานในปัจจุบันพบว่า กิจกรรมส่วนใหญ่อยู่ระหว่างดำเนินการ เนื่องจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... ยังไม่ได้มีการประกาศใช้ตามระยะเวลาที่กำหนด จึงทำให้ไม่สามารถตรากฎหมายลำดับรองและกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ที่จะต้องมีการปรับแก้ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ โดยมีกิจกรรมที่ดำเนินการแล้ว ๓ กิจกรรม กิจกรรมที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ๘ กิจกรรม และกิจกรรมที่ยังไม่ได้ดำเนินการ ๕ กิจกรรม สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอรูปแบบการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ๒ รูปแบบดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การรายงานตามตารางกิจกรรมการดำเนินงานที่ปรากฏในแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และจำแนกระดับความสำเร็จของกิจกรรมการดำเนินการด้วยสี ๓ สี คือ สีเขียว หมายถึง ดำเนินการแล้ว สีเหลือง หมายถึง อยู่ระหว่างดำเนินการ และสีแดง หมายถึง ยังไม่ได้ดำเนินการ ซึ่งการรายงานรูปแบบนี้มีข้อดีคือ เข้าใจง่ายและมีรายละเอียดแสดงความก้าวหน้าการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมที่สอดรับเป้าหมายและตัวชี้วัดอย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑.๑ การมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ... และมีการทบทวน จัดทำ แก้ไข และปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นสีเหลือง เนื่องจากอยู่ระหว่างการดำเนินงานเตรียมการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับ ได้แก่ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือประเด็นการปฏิรูปที่ ๑.๒ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเพื่อการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ ๑ การจัดทำข้อเสนอว่าด้วยบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดการศึกษา มีความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นสีแดง เนื่องจากยังไม่ได้มีการดำเนินการใด ๆ กิจกรรมที่ ๒ การจัดทำข้อเสนอว่าด้วยการเพิ่มบทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง

ๆ และการกำกับดูแลที่เหมาะสม มีความก้าวหน้าของการดำเนินงานเป็นสีเหลือง เนื่องจากอยู่ระหว่างดำเนินการและยังไม่สามารถนำสู่การบรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดได้ เป็นต้น

รูปแบบที่ ๒ การรายงานสรุปภาพรวมกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงาน โดยจำแนกระดับความสำเร็จของกิจกรรมการดำเนินการด้วยภาพจุดสี ๓ สี คือ จุดสีเขียว หมายถึง ดำเนินการแล้ว จุดสีเหลือง หมายถึง อยู่ระหว่างดำเนินการ และจุดสีแดง หมายถึง ยังไม่ได้ดำเนินการ ซึ่งการรายงานรูปแบบนี้มีข้อดีคือเห็นภาพกระบวนการงานในแต่ละกิจกรรมได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย แต่มีข้อจำกัดคือ ไม่แสดงรายละเอียดการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรมทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าการดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและตัวชี้วัดของกิจกรรมมีการดำเนินการอย่างไร

หรือหากสภาการศึกษามีความประสงค์ให้จัดทำเป็นรูปกราฟฟิกเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายมากขึ้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาอาจจ้างเอกชนดำเนินการออกแบบรูปแบบการนำเสนอ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา จึงขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบรูปแบบการรายงานความก้าวหน้าการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑) การนำเสนอรูปแบบการติดตามความก้าวหน้าการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรูปแบบที่ ๑ มีความเหมาะสม เนื่องจากทำให้ทราบรายละเอียดการดำเนินงานในแต่ละกิจกรรม เช่น การดำเนินการตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา เรื่องที่ ๑ การปฏิรูประบบการศึกษาและการเรียนรู้โดยรวมของประเทศ โดยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ และกฎหมายลำดับรอง ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑.๒ การสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน เพื่อการจัดการศึกษา กิจกรรมที่ ๒ การจัดทำข้อเสนอว่าด้วยการเพิ่มบทบาทของเอกชนในการจัดการศึกษารูปแบบต่าง ๆ และการกำกับดูแลที่เหมาะสม เป็นเรื่องดีที่รัฐควรสนับสนุนให้ภาคเอกชนได้เข้ามาร่วมกับโรงเรียนดำเนินการโครงการ Partnership School ถึงแม้จะใช้ระยะเวลาในการดำเนินการค่อนข้างนานหลายปี แต่เป็นเรื่องที่ควรขับเคลื่อนให้เกิดขึ้นให้ได้ ปัญหาอุปสรรคประการหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินการโครงการ Partnership School คือการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารสถานศึกษาทำให้ขาดความต่อเนื่องในการดำเนินการ ขาดการทำ Succession Plan ในระบบ Human Resource Manangement และปัญหาอีกประการหนึ่งของโรงเรียนร่วมพัฒนา คือการเสนอแนวคิดของผู้อำนวยการสถานศึกษารุ่นใหม่ ที่ได้เสนอแนวคิดการดำเนินงานร่วมระหว่างภาครัฐ ภาคประชาสังคม และภาคเอกชน แต่มีข้อจำกัดในกระบวนการนำเสนอแนวคิดที่จะต้องผ่านขั้นตอนในระดับจังหวัดก่อนแล้วจึงส่งไปยังหน่วยงานต้นสังกัดในส่วนกลางเป็นเหตุให้การสื่อสารขาดช่วงและไม่สามารถดำเนินการต่อได้ นอกจากนี้ยังมีปัญหาอื่น ๆ ซึ่งคณะกรรมการสภาการศึกษาที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ควรพิจารณาและหาแนวทางการปลดล็อกแก้ไขปัญหาเพื่อให้เอกชนได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ การให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมไม่ควรเป็นเพียงการดำเนินการโครงการ Corporate Social Responsibility (CSR) เท่านั้น แต่ควรให้ภาคเอกชนเข้ามาสนับสนุนการจัดการศึกษาที่ตรงตามบริบทในแต่ละพื้นที่แต่ละจังหวัด

๒) การขับเคลื่อนแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ทั้ง ๗ เรื่อง ๒๙ ประเด็นการปฏิรูป หากมีการดำเนินการอย่างจริงจัง จะสามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายใน ๒ ปี แต่อาจมีบางเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปีได้ อาทิ เรื่องการควรวรรณโรงเรียนขนาดเล็ก อย่างไรก็ตามหากมีการดำเนินการอย่างจริงจัง จะสามารถดำเนินการให้บรรลุผลสำเร็จได้ ตัวอย่างเช่น ในปัจจุบันมีสถานการณ์ที่เกิดโรคระบาดติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) แต่มีการจัดการเรียนการสอนผ่านสื่อสถานีวิทยุโทรทัศน์

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) ของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ซึ่งเป็นศูนย์ให้ข้อมูลความรู้ที่เข้ามาช่วยแก้ปัญหาในเบื้องต้นและยกระดับการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม เป็นต้น

๓) การนำเสนอรูปแบบการติดตามความก้าวหน้าการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ตามรูปแบบที่ ๒ ซึ่งเป็นจุดวงกลมเล็ก ๆ มีประโยชน์และมีความเหมาะสมเช่นกัน เนื่องจากทำให้เห็นภาพรวมของแต่ละประเด็นการปฏิรูปได้ง่าย แต่ควรแสดงให้เห็นความก้าวหน้าของการดำเนินงานในภาพเดียวกันด้วย โดยอาจทำเป็นรูปวงกลมที่แบ่งเป็น Quadrant และมีช่องหมายเหตุเพิ่มเติมเพื่อแสดงให้เห็นชัดเจนว่าในแต่ละกิจกรรมมีปัญหาอุปสรรคอย่างไร เช่น เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งแต่ความก้าวหน้าการดำเนินงานยังคงอยู่ที่เดิมที่ Q1 หรือ Quadrant ที่ 1 จะมีแนวทางแก้ไขปัญหอย่างไร เป็นต้น

๔) ควรจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ในแต่ละเรื่องแต่ละประเด็นการปฏิรูป เนื่องจากทรัพยากรมีจำกัดและกระทรวงศึกษาธิการต้องจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากโรคระบาดติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยกำหนดเรื่องหรือกิจกรรมที่ต้องการให้มีการดำเนินงานที่เกิดผลเป็นรูปธรรมในลำดับแรก กิจกรรมใดที่ไม่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมากสามารถดำเนินการได้ทันที หรือบางกิจกรรมอาจดำเนินการร่วมระหว่างรัฐและเอกชน โดยมีภาคเอกชนเป็น Project Manager มีการกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดเป็นรายไตรมาส

๕) มอบหมายสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาเป็นผู้ประสานงานการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบการจัดทำ Dashboard เพื่อการติดตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาทั้ง ๒ รูปแบบตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ โดยปรับการนำเสนอรูปแบบที่ ๑ ให้เข้าใจง่ายขึ้นและมีการเปรียบเทียบการดำเนินการตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่ชัดเจนขึ้น ส่วนการนำเสนอภาพรวมตามรูปแบบที่ ๒ ให้ปรับโดยให้แบ่งวงกลมเป็น Quadrant และมีช่องหมายเหตุเพิ่มเติม

๔.๒ แนวทางการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว

นายสุภัทร จำปาทอง กรรมการและเลขานุการ นำเสนอสาระสำคัญของแนวทางการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว โดยกระทรวงศึกษาธิการเปลี่ยนวิธีการจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากเดิม การจัดสรรแบบแสดงรายการใช้จ่าย เป็นวิธีการจัดสรรแบบรายหัว ในปีงบประมาณ ๒๕๔๕ และเริ่มให้เงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวครั้งแรก ในปีการศึกษา ๒๕๔๖ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ได้ขยายระยะเวลาการสนับสนุนจากเดิม ๑๒ ปี เป็น ๑๕ ปี หรือตั้งแต่ระดับอนุบาลไปจนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ชั้นปีที่ ๓ ซึ่งปัจจุบันสถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งประเภทสามัญศึกษาและอาชีวศึกษาได้รับการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวตามอัตราที่ประกาศใช้ ตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๓ สำหรับค่าใช้จ่าย ๕ รายการ ได้แก่ ค่าจัดการเรียนการสอน ค่าหนังสือเรียน ค่าอุปกรณ์การเรียน ค่าเครื่องแบบนักเรียน และค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน นับเป็นเวลา ๑๐ ปีที่ไม่มีการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัว ในขณะที่มูลค่าที่แท้จริงของเงินลดลงตามอัตราเงินเฟ้อ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงร่วมกับหน่วยงานหลัก ๓ หน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น และกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ดำเนินโครงการศึกษาแนวทางการจัดสรรงบประมาณให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา เพื่อศึกษาแนวทางในการปรับอัตราเงินอุดหนุนรายหัวให้เหมาะสมสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การดำเนินงานได้มีการสำรวจค่าใช้จ่ายจริงของสถานศึกษาจำแนกตามกิจกรรมรายจ่าย โดยการ

จัดทำแบบสอบถามและการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึก แต่มีความล่าช้าเนื่องจากเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทั้งนี้การลงพื้นที่เก็บข้อมูลคาดว่าจะดำเนินการให้แล้วเสร็จได้ภายในสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ อย่างไรก็ตามในเบื้องต้นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้ปรับแผนการศึกษาโดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากรายงานสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในระยะ ๑๐ ปีที่ผ่านมา อาทิ การเปลี่ยนแปลงของอัตราเงินเฟ้อ การเปลี่ยนแปลงของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ดัชนีราคาผู้บริโภค จำนวนการเกิดของประชากรไทย และความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐ เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวให้สะท้อนมูลค่าที่แท้จริง และนำไปพิจารณาร่วมกับผลการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายจริงของสถานศึกษา เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอทางเลือกในการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวที่เหมาะสมและสอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและสถานศึกษา สรุปข้อค้นพบที่สำคัญ ดังนี้

๑) อัตราเงินเฟ้อในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลง โดยมีอัตราเงินเฟ้อสะสมตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒ ประมาณร้อยละ ๑๕.๙๓

๒) การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ จากข้อมูลผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ GDP ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการเติบโตทางเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย พบว่าระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๒ ประเทศไทยมีการเติบโตของ GDP รวมประมาณร้อยละ ๔๒.๖ เมื่อเปรียบเทียบอัตราเงินเฟ้อและการเปลี่ยนแปลงของ GDP ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๖๓ ทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าอัตราการเติบโตโดยรวมของ GDP สูงกว่าอัตราเงินเฟ้อสะสม เมื่อพิจารณาความสามารถในการจัดเก็บรายได้ของรัฐ รัฐมีรายได้จากการจัดเก็บภาษี ได้แก่ รายได้จากภาษีสรรพสามิต รายได้จากรัฐวิสาหกิจ รายได้จากสัมปทาน และรายได้อื่นๆ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ ประมาณ ๑.๗๔ ล้านล้านบาท ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ รัฐมีรายได้ประมาณ ๒.๕๖ ล้านล้านบาท การจัดเก็บรายได้สูงขึ้นประมาณร้อยละ ๕๐ และในช่วงระยะเวลา ๒-๓ ปีที่ผ่านมาการจัดเก็บรายได้ลดลงเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างการจัดเก็บภาษี

๓) จำนวนการเกิดของประชากรไทย จากรายงานของกระทรวงสาธารณสุข พบว่า จำนวนการเกิดของประชากรไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งส่งผลต่อจำนวนนักเรียนที่ลดลงในอนาคต ตัวอย่างเช่น เด็กที่เข้าศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ คือเด็กที่เกิดเมื่อ ๗ ปีที่แล้ว ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ มีจำนวนประมาณ ๘๐๐,๐๐๐ คน เด็กที่เกิดในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีจำนวนไม่ถึง ๗๐๐,๐๐๐ คน คิดเป็นจำนวนที่ลดลงในช่วง ๗ ปีที่ผ่านมาประมาณร้อยละ ๒๒.๙ ดังนั้นในอนาคตอีก ๗ ปีข้างหน้าจะมีเด็กเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ ลดลง และจากข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขคาดการณ์ได้ว่าในแต่ละปีจะมีอัตราการเกิดลดลงประมาณร้อยละ ๓

๔) ข้อมูลการเปลี่ยนแปลงของจำนวนนักเรียน พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๒ พบว่า เด็กที่เข้าเรียนระดับประถมศึกษาในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีจำนวนประมาณ ๕,๒๐๐,๐๐๐ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีจำนวนประมาณ ๔,๗๐๐,๐๐๐ คน ลดลงจำนวนประมาณ ๕๐๐,๐๐๐ คน เด็กที่เข้าเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในปีการศึกษา ๒๕๕๕ มีจำนวนประมาณ ๒,๘๐๐,๐๐๐ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีจำนวน ๒,๒๐๐,๐๐๐ คน ลดลงจำนวนประมาณ ๖๐๐,๐๐๐ คน และข้อมูลจำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในปีการศึกษา ๒๕๕๒ มีจำนวน ๙,๙๓๔,๒๙๕ คน ปีการศึกษา ๒๕๖๒ มีจำนวน ๘,๙๑๖,๙๕๔ คน ดังนั้นจะเห็นว่าในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปีการศึกษา ๒๕๕๒-๒๕๖๒) มีผู้เรียนลดลง ๑,๐๑๗,๓๔๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๒๔

๕) การวิเคราะห์มูลค่าที่แท้จริงของเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัว โดยอาศัยข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภค พบว่า อัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวปรับเพิ่มประมาณร้อยละ ๑๓.๒๖ ซึ่งไม่เกินอัตราเงินเฟ้อสะสม (ร้อยละ ๑๕.๙๓)

๖) การวิเคราะห์การปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวตามอัตราเงินเพื่อ ได้ประมาณการจากจำนวนนักเรียนในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา พบว่า ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของการจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานแบบค่าใช้จ่ายรายหัว ใช้งบประมาณจำนวนประมาณ ๖๒,๐๐๐ ล้านบาท ปีการศึกษา ๒๕๖๓ ใช้งบประมาณจำนวนประมาณ ๖๗,๐๐๐ ล้านบาท และคาดการณ์ว่าจะลดลงเหลือเท่ากับปี ๒๕๕๓ ในปี ๒๕๗๐ เพราะจำนวนเด็กเข้ารับการศึกษาลดลง ดังนั้นจึงเห็นได้ชัดเจนว่าการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวตามอัตราเงินเพื่อกระทรวงเงินงบประมาณเพียงเล็กน้อยเนื่องจากจำนวนนักเรียนมีแนวโน้มลดลงตามจำนวนประชากรที่ลดลง

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาขอเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณาและให้ข้อคิดเห็นต่อแนวทางการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวสำหรับการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพิจารณา

ที่ประชุมได้อภิปรายและให้ข้อเสนอแนะ/ข้อสังเกต ดังนี้

๑) การวิเคราะห์อัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวตามฝ่ายเลขานุการเสนอเป็นการคำนวณจากจำนวนนักเรียนที่ลดลงตามจำนวนประชากรเท่านั้น หากนำเรื่องจำนวนครูผู้สอนที่จะลดลงตามจำนวนนักเรียนมาพิจารณาร่วมด้วยจะเป็นการปรับการใช้ทรัพยากรที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้นและอาจทำให้จำนวนงบประมาณเพิ่มขึ้นไม่มาก

๒) ข้อมูลที่ฝ่ายเลขานุการนำเสนอยังไม่ปรากฏตัวเลขการปรับเงินอุดหนุนที่คำนึงถึงบริบทของพื้นที่ที่แสดงถึงความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในเรื่องความก้นดาร์ของพื้นที่ ดังนั้นหากมีข้อมูล หรืองานวิจัยดำเนินการแล้วเสร็จเมื่อใดขอให้ฝ่ายเลขานุการนำเสนอต่อที่ประชุมด้วย

๓) เจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษาในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ในเรื่องเงินอุดหนุนคือ การสนับสนุนโรงเรียนเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษากับภาครัฐ โดยโรงเรียนเอกชนที่ดำเนินการบริหารจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถทำหน้าที่จัดการเรียนการสอนแทนโรงเรียนของรัฐได้ แต่ความจริงที่ปรากฏในปัจจุบันคือ ยังมีความเหลื่อมล้ำระหว่างโรงเรียนของรัฐและโรงเรียนเอกชน

๔) กระทรวงศึกษาธิการไม่ขัดข้องในการขอปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวตามฝ่ายเลขานุการเสนอ แต่ต้องให้เป็นไปตามหลักความคุ้มค่ากับประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่จะเกิดกับตัวเด็กนักเรียนเป็นประการสำคัญ และประเด็นปัญหาสำคัญของกระทรวงศึกษาธิการในปัจจุบันประการหนึ่งคือ ความไม่ถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูล อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับงบประมาณที่มีความซ้ำซ้อนกันในเรื่องค่าหนังสือ โดยโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV มีค่าใช้จ่ายในการพิมพ์ใบงาน และมีค่าหนังสือที่ต้องพิมพ์แจกนักเรียนแต่ไม่ได้ใช้ ทำให้เกิดการสูญเสียนเปลืองงบประมาณ ดังนั้นจำเป็นต้องมีฐานข้อมูล Big data ที่มีระบบป้องกันการจัดสรรเงินอุดหนุนรายหัวไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อน และระบบป้องกันการทุจริตด้วย

๕) เมื่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) สิ้นสุดลง จะเป็นโอกาสดีของประเทศไทยที่จะส่งเสริมการท่องเที่ยวและการลงทุนจากต่างประเทศ ซึ่งแรงงานส่วนใหญ่ในภาคอุตสาหกรรมจะไม่ใช่ว่าผู้จบปริญญาตรีแต่จะเป็นผู้จบการศึกษาสายอาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) แต่ปัจจุบันประเทศไทยมีผู้จบการศึกษาสายอาชีพจำนวนน้อยประมาณปีละ ๓๐๐,๐๐๐ คน ไม่เพียงพอต่อการป้อนเข้าสู่ตลาดแรงงาน ดังนั้นสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะต้องร่วมกันผลักดันให้มีผู้เรียนและผู้จบการศึกษาสายอาชีพในจำนวนที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งมีสมรรถนะและทักษะสูงเหมาะสมต่อการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ

๖) สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างงบประมาณที่รัฐสนับสนุนกับสมรรถนะและทักษะที่เกิดขึ้นจริงของเด็ก เช่น สมรรถนะด้าน Digital Literacy,

Digital Proficiency และทักษะภาษาอังกฤษ เป็นต้น โดยใช้เครื่องมือในการวัดและประเมินผลที่เหมาะสม เช่น ภาษาอังกฤษใช้ Common European Framework of Reference for Languages: CEFR ในการวัด หรือการวัดและประเมินผลโดยวิธี Objectives and key results: OKRs เป็นต้น ซึ่งผลการศึกษาก็จะเป็นข้อมูลให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณที่เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๗) ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โรงเรียนทุกโรงเรียนต้องปรับตัว รวมถึงโรงเรียนเอกชนด้วยที่ต้องปรับการเรียนเปลี่ยนการสอนให้เป็นการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก ทั้งค่าใช้จ่ายประจำ อาทิ เงินเดือนครู ค่าสาธารณูปโภค และค่าใช้จ่ายประจำปี อาทิ ค่าภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ตามพระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มีกำหนดจัดเก็บในเดือนสิงหาคม ๒๕๖๓ ค่าภาษีป้าย และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่โรงเรียนเอกชนต้องรับภาระ รัฐบาลควรช่วยเหลือโดยการขยายระยะเวลาการจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ออกไป อาทิ ขยายระยะเวลาการจ่ายภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างออกไป อีก ๒ ปี เพื่อให้โรงเรียนเอกชนได้มีเวลาปรับตัวและหารายได้เพิ่มสำหรับการจ่ายภาษีดังกล่าว ซึ่งในเรื่องนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้แจ้งให้ทราบว่ากระทรวงศึกษาธิการเห็นความสำคัญของโรงเรียนเอกชน และเข้าใจในความเดือนร้อนจำเป็นของโรงเรียนเอกชน ซึ่งได้เตรียมการเรื่องการขยายระยะเวลาการจ่ายภาษีสำหรับโรงเรียนเอกชนในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งต่อไปแล้ว

มติ ที่ประชุมให้ความเห็นชอบแนวทางการปรับอัตราเงินอุดหนุนค่าใช้จ่ายรายหัวตามที่ฝ่ายเลขานุการเสนอ โดยให้นำข้อเสนอแนะ ข้อเสนอแนะ ของคณะกรรมการสภาการศึกษาไปพิจารณาประกอบการดำเนินงาน

วาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ

๕.๑ กรอบแนวคิดด้านการศึกษาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ (นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ)

นายณัฏฐพล ทีปสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ประธานกรรมการสภาการศึกษา แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า การพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศไทยมีเป้าหมายของผู้เรียนและของประเทศที่แตกต่างกัน ผู้เรียนมีเป้าหมายประสบความสำเร็จในการศึกษาเพื่อการทำงาน ส่วนเป้าหมายของประเทศไทยต้องการพัฒนาทรัพยากรบุคคลเพื่อให้สามารถพัฒนาประเทศได้ในอนาคต โดยการพัฒนาทรัพยากรบุคคลของประเทศ แบ่งออกเป็น ๓ ระยะ **ระยะสั้น** ประเทศไทยต้องการสร้างความเชื่อมั่นเพื่อให้สามารถยืนอยู่ได้ในเวทีโลก **ระยะกลาง** ประเทศไทยต้องการให้สามารถแข่งขันได้ในเวทีโลก เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ตัดสินใจมาลงทุนในประเทศไทย และ**ในระยะยาว** ประเทศไทยต้องการความยั่งยืน เพื่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

โครงสร้างการเรียนรู้ของประเทศตะวันออกและประเทศตะวันตกมีความแตกต่างกัน ในประเทศทางตะวันออกเช่นประเทศไทย พบว่า ในช่วงอายุ ๒๐ ปีแรก เด็กไทยเก่งกว่าเด็กต่างชาติ เพราะวัดผลการเรียนรู้ด้วยการสอบ เด็กไทยท่องจำเก่งจึงได้คะแนนสูง ในขณะที่เดียวกันประเทศตะวันตกจะเน้นการพัฒนาเด็กให้คิดเป็น สอนให้เข้าใจในที่มาของสิ่งที่เรียน และวัดผลการพัฒนาเด็กโดยไม่ได้อัดการแข่งขันหรือผลลัพธ์เป็นหลัก หลังจากอายุ ๒๐ ปี เด็กไทยยังคงมีการพัฒนาแต่ขาดความเข้าใจเชิงลึก ตรงกันข้ามกับประเทศตะวันตกซึ่งเด็กจะมีการตกลึกทางความคิดและพัฒนาได้ดีกว่าเด็กไทย จึงพบว่ามีนักคิดและเจ้าของบริษัทที่ประสบความสำเร็จจำนวนมากในประเทศตะวันตก ในขณะที่เด็กไทยจะทำงานเป็นพนักงาน เป็นลูกจ้าง ไม่สามารถคิดสิ่งใหม่ออกมาเป็นนวัตกรรมได้ ทั้งนี้ สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพราะระบบการศึกษาของไทย ทำให้เด็กไทยมีทัศนคติแบบดั้งเดิม หรือยึดติดอยู่ในกรอบเดิม ๆ (Fixed Mindset) ซึ่งเรียนเพื่อสอบและทำงานเพื่อให้ได้ผลงาน แต่ไม่เข้าใจที่มาที่ไปอย่างลึกซึ้ง ส่วนเด็กในประเทศตะวันตกจะมีทัศนคติ หรือ Mindset

ที่แตกต่างจากประเทศตะวันออก ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้จะเห็นได้หลังจากเด็กสำเร็จการศึกษาและเข้าสู่
วัยทำงาน

การเรียนรู้ของคนทั่วไปคือประมาณ ๘๐ ปี โดยแบ่งเป็น ๒ ส่วน *ส่วนแรก* คือการเรียนรู้ในระบบ
การศึกษา มีเส้นแบ่งอยู่ที่ประมาณ ๒๐ ปี คือผู้สำเร็จการศึกษาได้รับปริญญาและมีมาตรฐานของความรู้พื้นฐาน
ส่วนที่สอง เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้เรียนจะต้องเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อตอบสนองการใช้ชีวิตจนอายุครบ
๘๐ ปี สำหรับการเรียนรู้ในส่วนแรก (การศึกษาในช่วงอายุ ๒๐ ปีแรก) มีพื้นฐานของการศึกษาคือหลักสูตร
(Curriculum) เช่น การเรียนรู้คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ความรู้พื้นฐานต่าง ๆ หากอายุเกิน ๒๐ ปีขึ้นไปจะ
เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนรู้ทักษะต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดความสามารถหรือสมรรถนะสำหรับการ
ประกอบอาชีพ ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงของโลกทำให้การศึกษามีความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีข้อมูล
รูปแบบการเรียน หลักสูตร และนวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา แต่การเรียนรู้ในระบบกับการเรียนรู้ด้วย
ตนเองยังมีเส้นแบ่ง (Boundary) ซึ่งเป็นข้อจำกัดของการพัฒนา ดังนั้นจึงควรมีการผสมผสานระหว่างการศึกษา
ทั้ง ๒ ส่วนเข้าด้วยกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดสิ่งที่เกิดขึ้นในโลก ณ ปัจจุบัน เช่น ธุรกิจหรือความต้องการของตลาด หมุนเข้า
มาในระบบการศึกษา (Education Eco-System) เป็นการทำลายกรอบที่กำหนดไว้ (Boundary) โดยการนำ
ความต้องการของโลกในปัจจุบันมาประยุกต์เข้ากับการศึกษาตั้งแต่แรกเริ่ม เพื่อตอบโจทย์การพัฒนาทรัพยากร
มนุษย์ของประเทศไทย และเพื่อผลิตคนที่มีความยืดหยุ่น พร้อมปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน

กระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบ Education Eco-System จะต้องมีการปรับเปลี่ยนจากการเรียนรู้
แบบเดิมเป็นการเรียนรู้แบบใหม่ เป็นการหมุนระบบการศึกษา โดยในส่วนของจัดการศึกษา (Supply)
จะต้องตอบสนองความต้องการของโลกในปัจจุบัน (Demand) ซึ่งความต้องการของประเทศ ได้แก่ คนทำงาน
สังคมเมืองมีความเป็นอยู่ที่ดี คนที่อยู่ร่วมกันในสังคมเป็นคนดี ซึ่งจะขาดอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ เมื่อทราบ
Demand แล้ว จะต้องจัดการ Supply ให้ตอบโจทย์กับ Demand โดยจัดให้มีการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา
มี Platform ซึ่งบางอย่างจะต้องกำหนดเป็นแบบแผนที่แน่นอน (Fixed) แต่บางอย่างต้องมีความยืดหยุ่น
(Flexible) เพื่อให้การเรียนรู้สามารถทำได้ตลอดเวลาผ่านหลักสูตร (Curriculum) โดยเน้นการสอน STEM
(Science, Technology, Engineering and Mathematics) ภาษา (Language) สมรรถนะ (Competency)
ทักษะทางสังคม (Social skill) และทักษะดิจิทัล (Digital skill) การสร้าง Education Eco-System จะต้อง
สร้างโรงเรียนให้เป็นสถานที่ที่ผู้เรียนสามารถแลกเปลี่ยนเรื่องต่าง ๆ ได้ ครูและนักเรียนจะเป็นส่วนหนึ่งของการ
หมุนของระบบการศึกษาโดยไม่มีการบังคับ เปลี่ยนระบบการศึกษาจากเดิม ที่เป็นกรอบและมีข้อจำกัดให้เป็น
ระบบ Eco-System ที่ตอบสนองซึ่งกันและกัน ซึ่งประธานกรรมการสภาการศึกษาได้นำเรื่องและประเด็น
การปฏิรูปตามแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา มาปรับให้เข้ากับแผนภาพที่ได้นำเสนอ และมอบหมายให้
คณะกรรมการสภาการศึกษาที่จัดตั้งขึ้นใหม่ นำแนวคิดนี้ไปพิจารณาเพื่อขับเคลื่อนการศึกษาของประเทศไทย
ต่อไป ทั้งนี้ให้เร่งดำเนินการในประเด็นที่เร่งด่วนหรือประเด็นที่เห็นว่ามีประโยชน์ ส่วนประเด็นใดที่ใช้ระยะ
เวลานาน หรือยังไม่มีความจำเป็นเร่งด่วนอาจดำเนินการในภายหลัง เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเวลาในการ
ดำเนินงาน

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๕.๒ กำหนดวันประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓

กำหนดการประชุมสภาการศึกษา ครั้งที่ ๕/๒๕๖๓ ในวันศุกร์ที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๖๓
เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมกำแหง พลางกูร ชั้น ๓ อาคาร ๕๖ ปี สกศ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

มติ ที่ประชุมรับทราบ

เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ น.

นางกมลทิพย์ เมฆพุก
นางสาวจิรพร อรุณพลังสันติ
นางสาวเต็มศิริ ทรงเจริญ
นายกัมพล ธรรมหมื่นยอง
ผู้จัดรายงานการประชุม

เลขาธิการสภาการศึกษา
กรรมการและเลขานุการ
ผู้ตรวจรายงานการประชุม